

ZANIECZYSZCZENIA Obowiązki przedsiębiorców

Za brak wymaganego pozwolenia na emisję gazów i pyłów do powietrza firmy mogą zostać ukarane

Daria Stojak

daria.stojak@infor.pl

Wprowadzanie do powietrza gazów lub pyłów wymaga, poza kilkunastoma wyjątkami, uzyskania pozwolenia, którego wydanie trwa około miesiąca. Korzystanie ze środowiska bez uzyskania wymaganego pozwolenia skutkuje sankcjami, zwłaszcza koniecznością ponoszenia podwyższonych opłat.

Przedsiębiorca wprowadzający gazy lub pyły do powietrza co do zasady powinien uzyskać odpowiednie pozwolenie. Obowiązek ten istnieje we wszystkich sytuacjach innych, niż te wymienione w przepisach szczególnych. W przypadku postępowania administracyjnego, jakim jest procedura wydawania pozwoleń na emisję gazów i pyłów do powietrza zakres przedmiotowy został ustalony przez Ministra Środowiska w rozporządzeniu z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia (Dz. U. Nr 283, poz. 2840). Podmioty, które nie są zobligowane do uzyskania pozwolenia, w większości przypadków powinny zgłosić instalację organowi ochrony środowiska na podstawie art. 152 Prawa ochrony środowiska. Instalacje, wobec których istnieje obowiązek zgłoszenia zostały wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (Dz. U. Nr 283, poz. 2839). Jest to m.in.: instalacja do produkcji węgla drzewnego czy do przechowywania zboża.

Wydłużona procedura

Procedura wydawania pozwoleń na emisję gazów i pyłów w praktyce trwa obecnie około miesiąca.

- Często wydłużony termin wydawania pozwoleń może być spowodowany brakami formalnymi wniosku o wydanie pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza – tłumaczy Wojciech Roelawski radca prawny z kancelarii Roelawski Graczyk i Wspólnicy (RGW).

Niestety na chwilę obecną organy wydające pozwolenia na emisję gazów i pyłów dla większych instalacji wytwarzających substancje, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia

5 grudnia 2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu zawieszają postępowanie w sprawie wydania pozwoleń z powodu braku regulacji. Jest to wynik nowelizacji Prawa ochrony środowiska w której zmieniono zakres regulacji rozporządzenia z dnia 5 grudnia 2002 r., co w konsekwencji spowodowało, że rozporządzenie z dnia 5 grudnia 2002 r. nie obowiązuje od 19 sierpnia 2009 r. Do chwili obecnej nie uchwalono innego rozporządzenia regulującego wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu. Obecnie istnieje projekt Ministerstwa Środowiska z dnia 1 października 2009 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu. Zgodnie z komunikatem Ministra Środowiska z dnia 23 września 2009 r. w sprawie utraty mocy prawnej rozporządzenia Departament Zmian Klimatu i Ochrony Atmosfery Ministerstwa Środowiska informuje, że nie może być ono podstawą do wydawania orzeczeń administracyjnych.

30

dni trwa przeciętnie procedura wydania pozwolenia na emisję gazów i pyłów do powietrza (w sprawach szczególnie skomplikowanych jest to maksymalnie 60 dni).

- Utrata mocy rozporządzenia nie stanowi przeszkody w podejmowaniu rozstrzygnięć w przypadku instalacji objętych standardami emisyjnymi lub emitujących substancje, dla których są określone poziomy dopuszczalne w powietrzu – tłumaczy Wojciech Roelawski.

Podstawą rozstrzygnięć są obowiązujące akty prawne – Prawo ochrony środowiska, rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Opłaty i kary

Procedura wydawania pozwoleń na emisję gazów i pyłów związana jest z ponoszeniem nie tylko opłat za korzystanie ze środowiska, ale także administracyjnych kar pieniężnych.

- Korzystanie ze środowiska bez uzyskania wymaganego pozwolenia skutkuje sankcjami, zwłaszcza koniecznością ponoszenia opłat podwyższonych, zaś za naruszenie ustaleń pozwolenia wymierzone są kary pieniężne – mówi Wioletta Gwizdała prawnik z kancelarii RGW.

Zgodnie z art. 298 ust. 1 Prawo ochrony środowiska, administracyjna kara pieniężna jest ponoszona za przekroczenie lub naruszenie warunków korzystania ze środowiska, ustalonych decyzją.

- Podstawą wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza jest stwierdzenie przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska przekroczenia ilości lub rodzaju gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza, określonych w pozwoleniu zintegrowanym albo pozwoleniu na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza – tłumaczy Wioletta Gwizdała.

Zakres podmiotowy regulacji dotyczących administracyjnych kar pieniężnych i opłat za korzystanie ze środowiska obejmuje podmioty korzystające ze środowiska, którymi są również osoby prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie, przy czym warunkiem wymierzenia kary takim podmiotom jest uzyskanie wymaganego pozwolenia, a warunkiem pobierania opłat od osób fizycznych, prowadzących działalność wytwórczą w rolnictwie, jest korzystanie ze środowiska wymagające pozwolenia.

Pozwolenie od starosty

Wydawanie pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, odbywa się w trybie decyzji administracyjnych wydawanych przez starostę na podstawie wniosku. Starosta nie jest jednak właściwy w przypadkach określonych w art. 378 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska. W przypadku braku kompletu wymaganych dokumentów wnioskodawca zostanie wezwany do ich uzupełnienia. Nie uzupełnienie wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania. Wymagane dokumenty przedkładane wraz z wnioskiem należy przedstawić w formie oryginałów albo kserokopii (oryginały do wglądu). Postępowanie zakończone jest decyzją – pozwoleniem na wprowadzanie gazów lub pyłów do powie-

trza. Warunkiem uzyskania dla decyzji klauzuli ostateczności jest brak odwołania w terminie przewidzianym do jego złożenia – tj. 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Odwołanie wnosi się do właściwego Samorządowego Kolegium Odwoławczego, za pośrednictwem organu, który wydał decyzję, w terminie 14 dni od daty jej otrzymania. Pisemne odwołania należy składać osobiście w Sekretariacie Starostwa Powiatowego lub w Wydziale Ochrony Środowiska i Rolnictwa.

Wygaśnięcie pozwolenia

Prawo ochrony środowiska cechuje się dużą zmiennością. Dlatego ustawodawca przewidział rozwiązania o charakterze przejściowym, regulujące kwestie związane z pozwoleniami, które zostały wydane na te rodzaje korzystania ze środowiska, które aktualnie są z tego obowiązku zwolnione, a także te, które takim obowiązkiem zostały objęte.

- W przypadku objęcia danego korzystania ze środowiska obowiązkiem uzyskania pozwolenia nie powstają praktyczne problemy. Jednakże wątpliwości występują w tych przypadkach, w których ustawodawca odstąpił od obowiązku posiadania pozwolenia – wyjaśnia Wojciech Roelawski.

Pozwolenie wydane na podstawie dotychczasowych przepisów wygasa z dniem wejścia w życie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia. Art. 220 ust. 3 Prawa ochrony środowiska nie wskazuje, czy w takiej sytuacji organ administracji zobowiązany jest wydać deklaratoryjną decyzję o wygaśnięciu pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza. Zgodnie z art. 162 Kodeksu postępowania administracyjnego decyzję wygaszającą pozwolenie na emisję gazów i pyłów do powietrza wydaje się wówczas, gdy stała się ona bezprzedmiotowa, a stwierdzenie wygaśnięcia takiej decyzji nakazuje przepis prawa, albo gdy leży to w interesie społecznym lub w interesie strony.

- Zważywszy na to, że z korzystaniem ze środowiska bez wymaganego pozwolenia wiąże się obowiązek ponoszenia opłat podwyższonych, a z naruszeniem warunków

Instalacje, z których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza nie wymaga pozwolenia

1. instalacje z których gazy lub pyły są wprowadzane do powietrza w sposób nieorganizowany, bez pośrednictwa przeznaczonych do tego celu środków technicznych, nieobjęte standardami emisyjnymi.
2. Instalacje wentylacji grawitacyjnych.
3. Instalacje energetycznych o nominalnej mocy cieplnej określonej w rozporządzeniu
4. Instalacje inne niż energetyczne o nominalnej mocy cieplnej określonej w rozporządzeniu
5. Instalacje do produkcji węgla drzewnego.
6. Instalacje do suszenia lub przechowywania zboża, innych płodów rolnych lub leśnych.
7. Instalacje do przesyłu, przeładunku lub magazynowania paliw płynnych.
8. Instalacje do oczyszczania ścieków.
9. Instalacje do chowu lub hodowli zwierząt, z wyłączeniem instalacji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
10. Instalacje do produkcji szkła – o wydajności mniejszej niż 1 Mg na dobę.
11. Instalacje do suszenia, brykietowania lub mielenia węgla – o mocy przerobowej mniejszej niż 30 Mg surowca na godzinę.
12. Instalacje do produkcji wapna palonego – o wydajności mniejszej niż 10 Mg na dobę.
13. Instalacje do lakierowania lub malowania używające mniej niż 1 Mg w ciągu roku wyrobów lakierowych o wysokiej zawartości cząstek stałych lub wyrobów lakierowych wodorozcieńczalnych.
14. Instalacje stosowane w gastronomii.
15. Instalacje stosowane w przechowalniach owoców lub warzyw.
16. Instalacje stosowane w młynach spożywczych.
17. Zbiorników materiałów sypkich o pojemności mniejszej niż 20 m. szesc.
18. Zbiorników bezodpływowej kanalizacji lokalnej.
19. Dygestoria.

Opłata skarbowa za wydanie pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza

- w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą – 2011,00 zł,
- w związku z działalnością gospodarczą wykonywaną przez mikroprzedsiębiorców oraz małych firm i średnich przedsiębiorstw – 506,00 zł
- od pozostałych pozwoleń – 506,00 z
- od pozwolenia wydane-go w wyniku przeprowadzenia postępowania kompensacyjnego – 150 proc. stawki

Opłata skarbowa za decyzję o przeniesieniu praw i obowiązków, wynikających z pozwolenia

- w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą – 1023,00 zł;
- w związku z działalnością gospodarczą prowadzoną przez podmioty prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie, mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców – 259,00 zł;
- pozostałe pozwolenia – 256,00 zł

korzystania ze środowiska – płacenia kar pieniężnych, uzasadnionym jest wydawanie przez organy administracyjne decyzji o wygaśnięciu pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powie-

trza – wyjaśnia Wioletta Gwizdała.

Podstawa prawna:

Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902 z późn. zm.).